

АНОТАЦІЯ

дисертаційного дослідження за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я»
аспіранта **Ліннікова С.В.**

Науковий керівник: доктор медичних наук, професор Миронюк І.С.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО СУПРОВОДУ ПРОГРАМ В СИСТЕМІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Актуальність дослідження

Україна за останні 30 років стикнулася з низкою викликів, зокрема і в сфері охорони здоров'я населення. Негативний природний приріст та постаріння населення, зростаюча захворюваність на хронічні неінфекційні захворювання, епідемія туберкульозу, поширення ВІЛ інфекції та вірусних гепатитів. Все це разом призводить до зростання передчасної смертності та інвалідизації населення України.

Система охорони здоров'я, яка за часи незалежності так і не пройшла шлях ґрунтовної перебудови і нездатна забезпечити населенню України медичні послуги високої якості, попередити настання хвороб, продовжити тривалість життя. Проблеми в медичній галузі України відображаються у декількох важливих напрямках.

Структура захворюваності в Україні загалом нагадує таку у розвинутих країнах – на перших місцях серцево-судинні захворювання та новоутворення. Проте ці хвороби в Україні розвиваються на 7-10 років раніше ніж у інших розвинутих країнах. (Дроздова, 2017) Крім того Україна досі потерпає від розповсюдження інфекційних хвороб. В Україні вже тривалий час продовжується епідемія туберкульозу. (Посохова, І. В, 2020 рік) Крім того Україна лідирує серед інших країн Європи за кількістю людей, що живуть з ВІЛ, та темпами розповсюдження інфекції(ЦГЗ МОЗ України, 2020). Також досі немає точних даних про поширеність вірусних гепатитів. Проте відомо, що від 3 до 5% медичних працівників інфіковані вірусним гепатитом С чи В, або ж двома одразу (ЦГЗ МОЗ України, 2019). Пандемія коронавірусу, що розпочалася у 2019 році, загострила проблеми у вітчизняній медицині – зокрема підкреслила нестачу медичних працівників, брак мотивації до роботи. Також пандемія загострила та показала проблеми із знаннями населення щодо причин хвороб, методів профілактики та лікування. Через це виявилось дуже важкою задачею контролювати та долати пандемію в Україні. Зокрема, згідно досліджень 50% населення країни не бажають робити щеплення проти корона вірусу, навіть якщо вони будуть безкоштовними(Разумков Центр, 2021).

Окремою проблемою в Україні тривалий час була відсутність установи відповідальної за громадське здоров'я. Велика кількість інституцій, що

виконувала функції в сфері громадського здоров'я, зокрема: держпродспоживслужба, санепідстанція, медичні заклади вищої освіти, 8 лабораторні центри, регіональні центри здоров'я не мали інтегрованого підходу та не координували дії. З початком реформи охорони здоров'я розпочалася розбудова і громадського здоров'я як окремого напрямку, необхідного для збереження та зміцнення здоров'я населення. Одним з найбільш важливих інструментів громадського здоров'я є комунікаційна складова. (Jay M Bernhardt, 2020) Саме завдяки комунікації можливо підвищити довіру до медичної галузі загалом, ефективно та стало впроваджувати стратегії з профілактики захворювань, зниження смертності та поширеності шкідливих звичок. Проте в Україні тривалий час була відсутня єдина міжсекторальна система взаємодії, спрямованої на промоцію здоров'я населення, зниження захворюваності та інвалідності. Не існувало усталеного поняття, як комунікація в громадському здоров'ї населення. Все вищезазначене, а також відсутність ґрунтовних наукових розробок з даної проблеми зумовлюють актуальність дослідження теоретичних та практичних проблем комунікації та інформаційного супроводу в сфері громадського здоров'я та розробки методологічних підходів до відповідного супроводу програм і інтервенцій в системі збереження і покращення здоров'я населення.

Мета дослідження – на основі результатів спеціального дослідження теоретичних та практичних проблем розробки інформаційних меседжів та формування комунікаційних каналів, направлених на надання доступної та доказово ґрунтовної інформації населенню науково обґрунтувати модель організації інформаційно-комунікаційного супроводу програм в системі громадського здоров'я.

Завдання дослідження:

1. дослідити міжнародні підходи та досвід (кращі практики) по забезпеченню інформаційного супроводу та комунікацій програм в громадському здоров'ї;
2. Проаналізувати існуючі в Україні підходи по комунікації в сфері громадського здоров'я в Україні охарактеризувати існуючі проблеми із розробкою меседжів та каналів комунікації, інформаційного забезпечення населення доказовою інформацією для збереження, зміцнення та підвищення якості життя;
3. Розробити інструмент для оцінки ефективності інформаційно-комунікаційних кампаній в сфері громадського здоров'я.
4. Провести аналіз і оцінку ефективності проведених в Україні інформаційно-комунікаційних кампаній в сфері громадського здоров'я з визначенням успіхів та проблем за період.
5. Розробити і науково обґрунтувати методологію організації інформаційно-комунікаційного супроводу програм в системі громадського здоров'я.

6. Провести попередню оцінку прийнятності і ефективності запропонованої методології в пілотному режимі на прикладі регіональної програми із сфери громадського здоров'я.

Заплановані методи дослідження:

1. Бібліосемантичний - для вивчення існуючих світових та вітчизняних підходів до вирішення питань організації та проведення інформаційно-комунікаційних кампаній під час реалізації програм у громадському здоров'ї.
2. Контент-аналізу - для проведення аналізу нормативних актів, що регулюють питання розробки та впровадження програм громадського здоров'я на усіх рівнях, та реалізації комунікаційних кампаній.
3. Медико-статистичний - для статистичної обробки матеріалів дослідження (описова та аналітична статистика)
4. Концептуального та описового моделювання - для проведення розробки та теоретичного обґрунтування підходів методології до розробки та реалізації комунікаційних кампаній у громадському здоров'ї.
5. Експертних оцінок - для вивчення спектру та значимості переваг, недоліків при запровадженні запропонованої методології організації інформаційно-комунікаційного супроводу програм в системі громадського здоров'я.
6. Організаційного експерименту з метою апробації запропонованої методології у в комплексній програмі реалізації інтервенцій в сфері громадського здоров'я.

Запланована наукова новизна дослідження:

Вперше в Україні буде розроблено уніфіковану базову методологію під час реалізації програм громадського здоров'я. Дані результати доповнять теоретичні основи і практичні підходи до інформаційного супроводу реалізації програм громадського здоров'я як науки та сфери її практичної діяльності.

Очікувана практичне значення результатів дослідження:

Розроблена методологія організації інформаційно-комунікаційного супроводу програм в системі громадського здоров'я буде максимально уніфікованою для різних програм у громадському здоров'ї з можливістю адаптації до різних рівнів реалізації програм громадського здоров'я.

Створення та практичне впровадження такої методології забезпечить створення умов успішної реалізації програм та інтервенцій в сфері громадського здоров'я, підвищення рівня довіри серед громадськості та досягнення бажаних результатів під час реалізації різноманітних заходів з покращення здоров'я та профілактики хвороб.

Публікації за напрямом наукового дослідження:

1. Магістерська робота «Технології та способи кризової комунікації при надзвичайних ситуаціях в системі громадського здоров'я»
2. Тези третього міжнародного україно-німецького симпозіуму з громадського здоров'я «Громадське здоров'я в глобальному та регіональному просторі – виклики в умовах пандемії COVID-19 та перспективи розвитку» «Комунікаційні кризи у сфері громадського здоров'я України: старт вакцинації від covid-19 у Одеській області»
Лінніков С.В., Миронюк І.С.

Аспірант

1.10.21

Лінніков С.В.